

FARMATSEVTIK TERMINLARNING LINGVISTIK XUSUSUYATLARI VA ULARNING INGLIZ-O'ZBEK TARJIMASIDAGI EKVIVALENTLIK NAZARIY ASOSLARI

Mubinaxon Mamirjonqizi MUQIMJONOVA

O'zbekiston Davlat Jahon Tillar Universiteti

Qiyosiy tilshunoslik, lingvistik tarjimashunoslik: ingliz tili 1-kurs magistranti

mubinamuqimjonova@gmail.com

Annotatsiya. Ushbu maqola farmatsevtik terminlarning lingvistik o'ziga xosliklarini va ularning ingliz-o'zbek tarjimasidagi ekvivalentlik nazariy asoslarini batafsil o'rganadi. Tadqiqotda terminlarning morfologik, semantik va pragmatik xususiyatlari tahlil qilinib, tarjimada yuzaga keladigan murakkabliklar aniqlanadi. Terminlarning prefiks va suffiks tuzilishi, morfologik va semantik qatlamlari, kontekstga moslashuvi va xalqaro standartlarga muvofiqligi muhokama qilinadi. Shuningdek, kognitiv-pragmatik yondashuv orqali terminlarning professional va bemorlar kontekstidagi ishlatilishi tahlil qilinadi. Natijalar farmatsevtik tarjima amaliyotini yaxshilash, terminologik aniqlikni oshirish va xalqaro standartlarga mos tarjimalar yaratishga xizmat qiladi. Tadqiqot shuningdek tarjimonlar va lingvistlar uchun metodik tavsiyalarni shakllantirishga yordam beradi.

Kalit so'zlar: farmatsevtik termin, ekvivalentlik, morfologiya, semantika, pragmatika, prefiks, suffiks, kontekst, kognitiv yondashuv,

Kirish. Farmatsevtik terminologiya har qanday tibbiy va farmatsevtik sohaning asosiy muloqot vositasi sifatida muhim ahamiyat kasb etadi. Mazkur terminlar nafaqat malakali mutaxassislar o'rtasida aniq, qisqa va ravon muloqotni ta'minlaydi, balki xalqaro ilmiy hamkorlik, dori vositalarini standartlashtirish va klinik tadqiqotlar natijalarini almashish jarayonida ham o'ziga xos o'rin tutadi (Israilova, 2016). Shu ma'noda, farmatsevtik terminologiya global ilmiy maydonning tarkibiy qismi sifatida qaraladi.

Har bir terminning o'ziga xos lingvistik va semantik tabiati mavjud bo'lib, ularning ingliz tilidan o'zbek tiliga tarjima qilinishi alohida ilmiy yondashuvni talab etadi. Chunki farmatsevtik leksika umumiy til birliklariga nisbatan ancha qat'iy, tizimli va xalqaro standartlarga mos keladigan xususiyatlarga ega. Ko'pchilik terminlar lotin va yunon tillariga asoslangan bo'lgani uchun ular fonetik, morfologik va semantik barqarorlikni saqlagan holda turli tillarga kirib borgan. Shu bois farmatsevtik terminlarni o'rganishda ularning morfologik tuzilishi, semantik yuklamasi, sintaktik ishlatilishi hamda xalqaro ilmiy kontekstdagi o'rni alohida tahlil etiladi (Umarov, 2023).

Masalan, "antibiotik", "analgetik", "antiseptik" kabi terminlar bir vaqtning o'zida xalqaro ilmiy nomlash an'anasi, lotin-yunon ildizlari va o'zbek til tizimiga moslashgan leksik birliklar sifatida namoyon bo'ladi. Bunday terminlar tarjimasida ularning shakliy barqarorligini saqlash, ma'nosini buzmaslik, klinik kontekstga mos qo'llanishini ta'minlash eng muhim vazifalardan biridir.

Farmatsevtik terminlarni tarjima qilishda ekvivalentlik masalasi markaziy o'rin tutadi. Nida (1969) va Newmark (1981) ta'kidlaganidek, ekvivalentlik bir til birligining boshqa tilga mazmun va funktsiya jihatdan to'g'ri ko'chirilishidir. Ammo farmatsevtik terminologiyada

bu nafaqat semantik, balki pragmatik va funksional ekvivalentlikni ham o'z ichiga oladi. Chunki terminlar klinik qo'llanilishda aniq ma'noga ega bo'lishi, xatolikka yo'l qo'ymasligi, dori-darmon xavfsizligiga ta'sir qilmasligi lozim. Masalan, "placebo" termini ingliz tilida klinik sinovlarning metodologik elementi sifatida ishlatiladi, o'zbek tilida ham aynan shu ilmiy-eksperimental mazmunni saqlagan holda qo'llanishi zarur.

Lingvistik tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, farmatsevtik terminlarning murakkab morfologik tuzilishi ularni tarjima qilishda qo'shimcha qiyinchilik tug'diradi. Aksariyat terminlar lotin-yunon ildizlariga tayanadi va ularga prefiks hamda suffikslar yordamida klinik ma'no beriladi. Masalan, anti-, hyper-, hypo-, -itis, -ology kabi morfemalar terminning asosiy mazmunini belgilovchi muhim tarkibiy qism hisoblanadi (Bobokalonov, 2022). Shu sababli tarjimon faqatgina lug'aviy tarjimaga emas, balki terminning ichki tuzilishi, tarixiy shakllanishi va zamonaviy qo'llanish doirasini ham hisobga olishi kerak.

Umuman olganda, farmatsevtik terminlarning ingliz tilidan o'zbek tiliga tarjimasi lingvistik, konseptual va sohaviy bilimlarning uyg'unlashuvini talab qiladigan murakkab jarayondir. Shu bois mazkur sohaga oid ilmiy tadqiqotlar ekvivalentlik nazariyalarini yanada chuqur o'rganish, farmatsevtik terminlarning tarjima amaliyotini takomillashtirish hamda milliy terminologiya fondini boyitish uchun muhim ilmiy asos yaratadi.

Metodologiya. Farmatsevtik terminlarning lingvistik xususiyatlari va ularning ingliz-o'zbek tarjimasidagi ekvivalentlik prinsiplarini o'rganishga qaratilgan ushbu tadqiqotning metodologiyasi bir nechta ilmiy yondashuvlarni o'z ichiga oladi. Avvalo, tadqiqot umumiy tilshunoslik, maxsus terminologiya nazariyasi va tarjima nazariyasiga asoslangan holda tashkil etildi. Bunday yondashuv farmatsevtik terminlarning morfologik, semantik va leksik xususiyatlarini chuqur o'rganish, ularning tarjima jarayonidagi ekvivalentlik darajasini aniqlash, shuningdek, turli kontekstlarda qo'llanilish mezonlarini tahlil qilish imkonini berdi (Israilova, 2016, Bobokalonov, 2022).

Tadqiqotning birinchi bosqichi sifatida adabiyotlar tahlili amalga oshirildi. Bu jarayonda farmatsevtik terminlarning kelib chiqishi, ularning lotin va yunon tillaridagi shakllanish tarixi, shuningdek, ingliz tilidagi zamonaviy qo'llanilish xususiyatlari o'rganildi. O'zbek tilidagi ekvivalentlarni aniqlashda Umarov (2023) va Bakayev (2020) tomonidan taqdim etilgan lug'atlar, farmatsevtik ma'lumotnomalar va terminologik manbalardan keng foydalanildi. Adabiyotlarni tahlil qilish jarayoni terminlarda saqlanib qolgan ilmiy nomlash tizimi, xalqaro standartlar va ularning tarjimaga ta'sirini aniqlashga yordam berdi.

Tadqiqotning navbatdagi bosqichida terminlar mazmuniga ko'ra tematik guruhlarga ajratildi. Diagnostika, terapevtika, farmakologiya, klinik amaliyot va farmatsevtik texnologiyaga oid terminlar alohida turkum sifatida ko'rib chiqildi. Har bir turkumda terminlarning morfologik tuzilishi, prefiks va suffikslarning o'rni, lotin-yunon ildizlarining semantik yuklamasi hamda bu unsurlarning tarjimaga ta'siri o'rganildi. Bunday tahlil terminlarning struktura jihatdan qay darajada moslashuvchan yoki barqaror ekanligini aniqlashga, shuningdek, tarjimada saqlanishi lozim bo'lgan ma'no nozikliklarini belgilashga imkon berdi.

Shundan so'ng komparativ analiz (qiyosiy tahlil) yondashuvi qo'llanildi. Ushbu yondashuv ingliz va o'zbek tillaridagi terminlarni bevosita solishtirish, ularning shakliy, semantik va funksional o'xshashlik hamda farqlarini aniqlashga qaratildi. Newmark (1981) nazariyasiga tayangan holda har bir terminning ma'nosi, qo'llanish konteksti, terminologik

barqarorligi va til tizimiga moslashuvi tahlil qilindi. Shu bilan birga, tarjima jarayonida adabiy til me'yorlari, xalqaro ilmiy talqin, klinik amaliyotdagi qo'llanishi va mutaxassislar tomonidan qabul qilingan standart shakllar hisobga olindi.

Misol sifatida ingliz tilidagi "antihistamine" termini tahlil qilindi. Bu termin farmakologiyada allergik reaksiyalarni kamaytiruvchi vositani anglatadi, o'zbek tilida "antigistamin preparat" shaklida qo'llanadi. Qiyosiy tahlil natijasi shuni ko'rsatdiki, termin morfologik jihatdan o'zbek tilining so'z yasash imkoniyatlariga mos ravishda shakllantirilgan bo'lsa-da, uning asosiy semantik mazmuni butunlay saqlanib qolgan. Bunday misollar terminlar tarjimasida ekvivalentlikning nafaqat ma'nodoshlik, balki ilmiy funksiyani to'g'ri yetkazish bilan ham bog'liq ekanini ko'rsatadi.

Umuman olganda, tadqiqot metodologiyasi farmatsevtik terminlarning lingvistik tabiatini chuqur yoritish, ularning tarjima jarayonidagi ekvivalentlik mezonlarini aniqlash va o'zbek tilidagi ilmiy terminologiyani boyitish uchun keng qamrovli asos yaratdi.

Natijalar. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, farmatsevtik terminlarning ingliz-o'zbek tarjimasida bir qator lingvistik, semantik va pragmatik xususiyatlar aniq ravishda namoyon bo'ladi. Eng avvalo, terminlarning katta qismi lotin yoki yunon ildizlariga ega bo'lib, bu ularning xalqaro miqyosda bir xil talqin qilinishini ta'minlaydi (Israilova, 2016, Umarov, 2023). Masalan, "analgetik", "antibiotik", "antiseptik" kabi terminlar o'zbek tilida fonetik moslashtirish orqali qabul qilingan bo'lsa-da, ularning asosiy morfologik tuzilishi va semantik mazmuni deyarli o'zgarmagan. Bu esa farmatsevtik terminologiyaning universalligini va tarjimada barqarorlik darajasining yuqoriligini ko'rsatadi.

Tadqiqot shuni tasdiqladiki, farmatsevtik terminlarning morfologik tarkibi tarjima jarayoniga sezilarli ta'sir ko'rsatadi. Ko'plab terminlar prefiks va suffikslar yordamida hosil qilingan bo'lib, ushbu morfemalarning ma'nodagi o'zni nihoyatda muhimdir (Bobokalonov, 2022). Masalan, "antihistamin" terminida "anti-" prefiksi to'suvchi yoki qarshi ta'sirni bildirsa, "-amin" qismi preparatning kimyoviy guruhini anglatadi. Shunday morfologik birliklar tarjimada noto'g'ri talqin qilinsa, terminning klinik ma'nosi buzilishi, hatto mutaxassislar uchun chalkashlikka sabab bo'lishi mumkin. Tadqiqot shuni ko'rsatdiki, o'zbek tilidagi terminlar ko'pincha strukturaviy moslashtirish orqali shakllantiriladi va bu jarayon ularning semantik to'liqligini saqlashga yordam beradi.

Tadqiqotning yana bir muhim natijasi – semantik ekvivalentlikning turlicha darajalarda namoyon bo'lishidir. Nida (1969) va Newmark (1981) tomonidan ilgari surilgan ekvivalentlik nazariyalariga ko'ra, tarjimada nafaqat so'zning lug'aviy mazmuni, balki uning kontekst, vazifa va kommunikativ maqsad bilan bog'liq ma'nolari ham hisobga olinishi zarur. Amaliy tahlillar shuni tasdiqladiki, ayrim inglizcha farmatsevtik terminlar o'zbek tilida aniq ekvivalentga ega bo'lsa-da, ba'zilarining mazmuni faqat kontekst orqali tushuniladi. Masalan, "placebo" termini ingliz tilida klinik sinovlarning nazorat mexanizmini anglatadi, o'zbek tilida esa bu termin ko'pincha qo'shimcha izoh bilan berilishi, bemorlar uchun tushunarli bo'lishi uchun kontekstual tavsif bilan kengaytirilishi kerak. Mutaxassislar uchun esa termin o'zining ilmiy shaklida saqlanadi.

Tadqiqot davomida aniqlanishicha, pragmatik va madaniy omillar ham tarjima jarayonida muhim o'rin tutadi. Venuti (1995) va Chesterton (1997) ta'kidlaganidek, tarjimaning muvaffaqiyati nafaqat lingvistik moslik, balki matnning kimga mo'ljallangani bilan ham bog'liq. Farmatsevtik matnlarning ko'pchiligi ikki turga bo'linadi: mutaxassislar

uchun mo'ljallangan ilmiy tavsiflar va bemorlar uchun yozilgan tushuntirish matnlari. Tadqiqot shuni ko'rsatdiki, birinchi turdagi matnlarda terminlar o'zining original shaklida saqlanishi lozim, ikkinchi turdagi matnlarda esa ba'zan soddalashtirish, sinonimik izohlar berish yoki kontekstual tushuntirishlar talab qilinadi. Bu esa tarjimonning lingvistik bilimlar bilan bir qatorda farmatsevtika sohasi bo'yicha ham yetarli tasavvurga ega bo'lishini zarur qiladi.

Komparativ tahlil natijalariga ko'ra, ingliz va o'zbek tillaridagi terminlar o'rtasida bir qancha o'xshashliklar mavjud bo'lib, ko'plab terminlar deyarli o'zgarmagan holda tilimizga kirgan. Biroq ayrim terminlar fonetik moslashtirish, morfologik qayta tuzish yoki semantik toraytirish-kengaytirish kabi jarayonlar orqali moslashtirilgan. Umarov (2023) va Bakayev (2020) manbalari bilan solishtirilgan natijalar shuni ko'rsatadiki, o'zbek tilida xalqaro terminlarni qabul qilishda tilning ichki qonuniyatlari e'tiborga olingan holda moslashtirish ishlari doimiy ravishda olib boriladi.

Muhokama. Tadqiqot natijalari farmatsevtik terminlarning ingliz-o'zbek tarjimasida kuzatiladigan murakkabliklar, lingvistik struktura, semantik moslik hamda pragmatik omillar o'zaro bog'liq holda namoyon bo'lishini ko'rsatadi. Muhokama bo'limida ushbu natijalarning ilmiy-amaliy ahamiyati yanada chuqur tahlil qilinadi.

Avvalo, farmatsevtik terminlarning morfologik tuzilmasi tarjima jarayonidagi eng muhim omillardan biri sifatida namoyon bo'ladi. Tadqiqot shuni tasdiqladiki, ko'plab terminlar lotin va yunon ildizlariga tayangan bo'lib, ularning tarkibida murakkab affikslar, jarangli fonetik struktura va qat'iy ilmiy nomlash an'analari mujassam. Bobokalonov (2022) ta'kidlaganidek, bunday terminlar ko'pincha universallikka ega, ammo shu bilan birga ularni boshqa tillarga moslashtirish jarayonida fonetik, grammatik va semantik o'zgarishlar yuz beradi. Tarjimon ushbu o'zgarishlarni chuqur anglamasa, terminning klinik yoki farmakologik ma'nosi buzilishi ehtimoli yuqori. Masalan, "antihistamin" terminidagi prefiks va suffikslarning aniq funksiyasi bor, agar bu bo'linmalar noto'g'ri izohlangan yoki tarjima qilingan bo'lsa, u klinik jarayonni noto'g'ri talqin qilishga olib kelishi mumkin.

Semantik ekvivalentlik masalasi ham ushbu tadqiqotning markazida turadi. Nida (1969) va Newmark (1981) tomonidan ishlab chiqilgan nazariy asoslar terminning lug'aviy ma'nosini saqlash bilan birga, uning kontekstual va funksional mazmunini ham hisobga olish zarurligini ko'rsatadi. Tadqiqot davomida aniqlanishicha, ayrim farmatsevtik terminlarda to'liq ekvivalent mavjud bo'lsa-da, ba'zi hollarda o'zbek tilida mazkur terminning ma'nosini tushuntirish uchun asosiy termin bilan birga izohlovchi so'zlar ham qo'llaniladi. Masalan, "placebo" termini ilmiy matnlarda aniq tushunilsa-da, keng auditoriya uchun mo'ljallangan materiallarda uni "psixologik ta'sirga ega bo'lmagan preparat" kabi sharhlash talab etiladi. Bu jarayon semantik ekvivalentlikning darajalari mavjudligini ko'rsatadi.

Pragmatik va madaniy omillar ham muhim rol o'ynaydi. Venuti (1995) tomonidan ilgari surilgan "domestikatsiya va forenizatsiya" yondashuvlari farmatsevtik terminlarni tarjima qilishda o'z ifodasini topadi. Tadqiqotda aniqlanishicha, ilmiy-ma'rifiy matnlarda terminlar asosan asl shaklida saqlanadi, chunki mutaxassislar uchun ilmiy aniqlik birlamchi ahamiyatga ega. Ammo bemorlar uchun mo'ljallangan qo'llanmalar, reklama materiallari yoki dorilar bilan birga beriladigan iste'molchi yo'riqnomalarida terminlar

soddalashtiriladi yoki o'zbek madaniy muhitiga mos tarzda izohlanadi. Shunday qilib, tarjimon bir terminni har doim ham bir xil shaklda tarjima qilmaydi, matnning maqsadli auditoriyasi muhim pragmatik omil sifatida birinchi o'ringa chiqadi.

Komparativ tahlil natijalari ingliz va o'zbek tillaridagi farmatsevtik terminlarning o'xshashlik va farqlarini aniqlashda muhim bo'ldi. Umarov (2023) va Bakayev (2020) ishlarida qayd etilganidek, ko'plab terminlar fonetik moslashtirish orqali o'zbek tilidagi talaffuz normalariga mos shaklga ega bo'ladi. Masalan, "hypotension" → "gipotenziya", "cardiopathy" → "kardiopatiya". Bu jarayon xalqaro standartni saqlagan holda o'zbek tilining fonetik qonuniyatlariga moslashishga imkon beradi. Tadqiqot shuni ko'rsatadiki, morfologik moslashtirish – tarjimaning ajralmas qismi.

Yana bir muhim jihat – farmatsevtik terminlarni tarjima qilishda cheksiz til bilimlari yetarli emas, balki mazkur soha bo'yicha ilmiy tushuncha va klinik bilimlarga ega bo'lish ham talab qilinadi. Jakobson (1959) lingvistik tarjimaga oid nazariyasida tilning barcha qatlamlari bir-biriga bog'liq ekanligini ta'kidlagan. Ushbu fikr farmatsevtik tarjimada o'z tasdig'ini topadi: tarjimon nafaqat tilshunos, balki fundamental farmatsevtik bilimlarga ham ega bo'lishi lozim.

Mazkur muhokama farmatsevtik terminlarning tarjimasida lingvistik struktura, semantik ekvivalentlik, pragmatik moslashuv va madaniy kontekstning muhimligini chuqur tasdiqlaydi. Tadqiqot nafaqat tarjima amaliyoti uchun, balki farmatsevtik terminologiya bo'yicha metodik yondashuvlarni shakllantirish uchun ham nazariy asos yaratadi. Ushbu natijalar tarjimonlar uchun aniq metodik tavsiyalar ishlab chiqishga xizmat qiladi va kelgusida farmatsevtik matnlar tarjimasida sifatni yanada oshirish imkonini beradi.

Xulosa. Ushbu tadqiqot farmatsevtik terminlarning lingvistik xususiyatlari, ularning morfologik tuzilishi va ingliz–o'zbek tarjimasidagi ekvivalentlik tamoyillarini tizimli ravishda o'rganishga qaratildi. Olingan natijalar farmatsevtik terminlar murakkab ilmiy-texnik qatlamga ega ekanini, ularning tarjimasida esa yuqori darajadagi lingvistik aniqlik, kontekstual idrok va soha bo'yicha chuqur bilim talab qilishini ko'rsatdi. Terminlarning prefiks, suffiks, ildiz va morfologik strukturalar orqali berilgan ilmiy ma'nolari tarjimada to'liq va aniq aks ettirilishi lozim. Chunki ushbu tarkibiy qismlarning noto'g'ri tarjimasida terminning klinik yoki farmakologik mazmunini buzib, butun matnning semantik izchilligiga putur yetkazishi mumkin.

Tadqiqot davomida farmatsevtik terminlarning semantik ekvivalentligi bir xilda emasligi aniqlangan. Ayrim terminlarning o'zbek tilida to'liq ekvivalenti mavjud bo'lsa-da, boshqalarida izohlovchi qo'shimchalar, kontekstual moslashtirish yoki funksional talqin talab qilinadi. Xususan, bemorlar uchun mo'ljallangan informatsion materiallar soddalashtirilgan terminologiyani talab qilsa, ilmiy va professional matnlarda terminlarning asli shaklini saqlash aniq maqsadga muvofiqdir. Bu esa tarjimonning ikki darajali yondashuvdan – tushunarli soddalashtirish va ilmiy aniqlikni saqlashdan oqilona foydalanishini talab etadi.

Pragmatik va madaniy omillar ham tarjima jarayonida muhim rol o'ynashi tadqiqot davomida yaqqol ko'rindi. Farmatsevtik terminlar ko'pincha xalqaro xarakterga ega bo'lsa-da, ularni maqsadli auditoriya tilining madaniy va kommunikativ xususiyatlariga moslashtirish muhim sanaladi. Shuningdek, ingliz va o'zbek tillarida qo'llaniladigan

terminlarning komparativ tahlili ularning o'xshash va farqli jihatlarini aniqlashga yordam berdi. Fonetik va morfologik moslashuvlar terminning xalqaro standartga yaqin qolgan holda o'zbek tilining fonetik me'yorlariga mos kelishini ta'minlaydi, bu esa amaliy tarjimada alohida ahamiyatga ega.

Umuman olganda, ushbu tadqiqot farmatsevtik terminologiyaning lingvistik asoslarini, ularning tarjima jarayonida qanday ekvivalentlikka ega bo'lishini chuqur tahlil qilishga imkon berdi. Olingan natijalar tarjima amaliyotida terminologik aniqlikni oshirish, ilmiy matnlarning mazmunini to'g'ri aks ettirish va xalqaro standartlarga mos tarjimalar yaratish uchun muhim nazariy hamda uslubiy asos bo'lib xizmat qiladi. Tadqiqot kelgusidagi izlanishlar uchun yo'nalishlar – farmatsevtik korpus lingvistikasi, avtomatlashtirilgan tarjima tizimlarida terminologik bir xillikni ta'minlash, shuningdek, o'zbek tilida soha lug'atchilikni takomillashtirish kabi masalalarni qamrab oladi. Shu tarzda, mazkur ish tarjimonlar, lingvistlar va farmatsevtika sohasi mutaxassislari uchun amaliy va metodik ahamiyatga ega xulosalar majmuasini taqdim etadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Israilova M.N. Lotin tili va tibbiy farmatsevtik terminologiya asoslari. Toshkent: Barkamol fayz mediya, 2016.
2. Umarov H.T. Lotin tili va tibbiy-farmatsevtik terminologiya asoslari. Toshkent: Hilol Media, 2023.
3. Bobokalonov R.O. Ilmiy tibbiyot terminologiyasi tahlili. Toshkent: Best Publication, 2022.
4. Alimatova S. Tibbiy terminlar lug'atini yaralishda lingvistik tadqiqotlar. Qo'qon: Kokand Universiteti ilmiy jurnali, 2021.
5. Bakayev B.N. O'zbek, lotin va fransuz tillarida tibbiy terminlarning leksikografik tahlili. Toshkent: In-Academy Press, 2020.
6. Chesterton A. Memes of Translation: the spread of ideas in translation theory. Amsterdam: John Benjamins, 1997.
7. Nida E.A. Principles of Correspondence. Washington: United Bible Societies, 1969.
8. Newmark P. Approaches to Translation. Oxford: Pergamon Press, 1981.
9. Venuti L. The Translator's Invisibility: A History of Translation. London: Routledge, 1995.
10. Jakobson R. On Linguistic Aspects of Translation. Cambridge: Harvard University Press, 1959.